№ 52.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

W WILNIE V. S. 28. CZERWCA 1802. ROKU W SOBOOTĘ

z Wilna V. S. 28. Czerwca.

D. 17. Porucznik Dabry Instytutor dwóch oddzielnych pensyi szlachetney młodzieży, wydał examen zrocznych nauk jakie się u niego traktuią, w obecności kilku uproszonych Uniwersytetu Professorow; którzy, po pilném doświadczeniu okazali swoie ukontentowanie.

D. 18. w tychże dwóch pensyach, wydany był experyment publiczny, z muzyki, śpiewania i tańców w obecności Gubernatora Cywilnego Litewskiego Łandskoy Xiężney Sapieżyny Marszałków Gubernskich Brzostowskich, Graffów Pocieiów, Tyzenhauzów, i wielu innych pierwszey dystynkcyi osob, tak woyskowych iakoteż cywilnych, ktore aplauzami swoiemi oświadczyć raczyły ukontentowanie zupełne.

z Petersburga V. S. 17. Czerwca.

IMPERATOR Jmć wyiechawszy z Szawel d. 5. obiadował w Beysagole, na noc przybył do Kowna. Nazaiutrz rano oglądał manewry Ekaterynosławskiego regimentu grenadyerów. Powiatowy Marszałek z Szlachtą, Magistrat, urzędnicy prezentowali się Monarsze. D. 6. obiad w Zyżmorach, wiazd do Wilna (wiadome iuż są powszechności wszystkie szczegóły tego zdarzenia, przydamy ieszcze niektóre z gaz. Petersb.) Siostry miłosierdzia zatrudniaiące się opatrywaniem chorych, zasłużyły na wzgląd szczególny u JMPERATORA Jmci. Za porządek w szpitalach utrzymany, Inspektor Einholm obdarzony pierścieniem, Profesor Becu otrzymał rangę Konsyliarza Nadwornego; Doktor Płociński, Sztabs Lekarz Bitner zostali Kolleskiemi Asessorami, mieyski lekarz Schlegel Sztabs Doktorem. Uniwersytet Wileński sławny dawnością, lat 200. przenoszącą, i mnóstwem ludzi uczonych którzy z niego wyszli witał Monarchę. Znamienity wiekiem i podiętą pracą Astronom Poczobut mówił stosownie do okoliczności; wyraził w odpowiedzi JMPERATOR Jmć ukontentowanie naywyższe całemu Uniwersytetowi, od którego się spodziewa, że pod protekcyą JEGO usilnie pracować będzie dla pożytku i oświecenia kraiu. Astronom Poczobut obdarzony pierścieniem.

D. 8. Po rannem nabożeństwie i śniadaniu Monarcha udał się w dalszą podróż. Gubernator Cywilny Łandskoy, Marszałek Gubernski Brzostowski otrzymali tabakiery z cyfrą Monarchy, Wice Gubernator Bagmiewski pierścień. Nocleg w Bielicy; nazaiutrz wieczorem wiazd do Grodna. Obywatele tey Gubernii złożone przez się 1200. czer: złł. oddali na posag 12. panienkom ubogim. Takie oświadczenie radości z przybycia swoiego, raczył głosno pochwalić Monarcha.

Na roztrząśnienie planu funduszów miłosiernych podanego przez Aktualnego Kammerherra Witowtowa wyznaczeni: Minister handlowy Graf Rumiańców, Nadworny Konsyliarz Szczerbaków, zagraniczny kupiec von der Flit.

z Wiednia 27. Czerwca.

Miasto Węgierskie Debreczyn d. 11. przez pożar utraciło więcey tyciąca domów naypięknieyszych w 4. godziny. U nas na Dunaiu przez nieostróżność maytka spłonęły 3. statki pszenicą ładowne. Seym Presburgski roztrząsać proiektów nie skończył; Królewę dwóch Sycylii obecną 11mu posiedzeniu potroynym okrzykiem witał. Procesyi na Boże Ciało z naywiększą okazałością assystował; na ulicach i rynkach woyska w szyku; regimenta nie które potrzykroć ognia dawały. — Basza Romelii pisał do Paswana Oglou. „Zwyciężyłeś wielu Baszów; ze mną spokoynie zachować się radzę; ieśli przeydziesz granice, doznasz potęgi większey niżeli się możesz spodziewać. „Odpowiedział Paswan Oglou „winszuię żeś otrzymał urząd wysoki; pragnę bydź twoim przyiacielem; ale iestem i będę zawsze Paswanem. Jeżeli do kraiu moiego wkroczysz, nie tylko bronić się potrafię, lecz nawet przeniosę woienne klęski do wielkorządów swoich „Konsul Austryacki uciekł z Bukarestu do ziemi Siedmiogrodzkiey, ponieważ Paswan Oglou d. 1. na czele 40 tys. żołnierza przeszedł Dunay, a pogromiwszy woyska Tureckie, między innemi dywizyą Bin Baszy, d. 4. wszedł do pomienionego miasta; Hospodar z Boiarami, zabrawszy na stu wozach droższe sprzęty, przeniosł się także do ziemi Siedmiogrodzkiey. — W okolicach Adrianopola buntownik Osman liczy zbroynego ludu 12. tys.

z Londynu 18. Czerwca.

Lord Whitworth wkrótce wyieżdża z małżonką, dawniey Xiężną Dorset, do Paryża. Wyznaczenie na Poselstwo do nas Generała Andreossy, nadzieię czyni, że pokóy będzie trwały. Człowiek ten iest od wszelkich intryg daleki — Małżonka Stadhudera Xiążęcia d' Orange za dni kilka Anglią opuszcza, w którey ciągle mieszkała po wygnaniu z Hollandyi od r. 1795 iedzie do Niemiec. — Z rachunków ukazanych Parlamentowi widziemy, że w ostatnim roku wyprowadzono za granicę produktów i rękodzieł naszych za 41. mill. 770. FS. spodziewać się trzeba że w czasie pokoiu wywoz będzie znacznieyszy. — Utrzymanie woiennych okrętów w Indyi zachodniey trzykroć więcey kosztuie, niżeli gdziekolwiek po innych morzach, cieszy się Admiralicya, że poddanie się w S. Domingo Generała Toussaint nam pozwala zprowadzić z Jamaiki 20. liniowych i wiele fregat. Słychać że pomienionemu wodzowi przez kapitulacyą zaręczono wolność ludu Murzyńskiego. — Złożony z Tronu przez Margrabiego Wellesley, Nabab Arcot, przysłał tu pismo usprawiedliwiaiące postępki iego. Między innemi dowodzi, że korrespondencyi żadney nie miał z Tippo Saibem. Rzecz całą wezmie na uwagę Parlament; wyrok ciekawy.

Od granic Włoskich 12. Czerwca.

Wice Prezydent Melzi i Consulta Stanu d. 8. oddali ostatnią posługę zmarłemu Konsyliarzowi Serbelloni; on pierwszy r. 1796. myśl podał założenia RPtey Cisalpińskiey; u wdzięcznych ziomków droga będzie pamięć iego. Pogrzeb w Kosciele Kapucyńskim. Wszyscy urzędnicy, Officyerowie Francuzcy i Włoscy obecni byli; woyska paradowały, często daiąc ognia z armat i ręczney broni. Posłów zagranicznych na uroczystość zaproszono. Na czterach bokach nayuspa-

nialszego katafalku było tyleż napisów, które dla miłośników piękney łaciny kładniemy. *1. Bonapartis decreto Octum-Virum Reipub. regendæ tuendis legibus Præses, ingenio alacer, gnavus operæ, uni studuit civium bono, præclaro ad optima conatu, faustorum auspex temporum, publicæ auspex felicitatis. 2. Primus omnium rebus auspicator conversis Colleg. Municipal. Præfecturam strenue suscepit, sancte gessit, exemplum fuit, quanti esse oporteat, jura civium, liberatem patriæ, populi Majestatem. 3. Lutetiam Parisiorum Patriæ nomine, Semel, iterum, tertio legatus justæ libertati asserendæ, prudentiam, dexteritatem, constantiam, attulit personæ amplitudinem Reip. dignitati parem. 4. Muneribus amplissimis, difficillimis, domi, foris, & Reip. gestis, ubique semper propositi tenax, pietatem in Deum benevolentiam in homines exegit, ad Catholicæ fidei scita, certus posthabere omnia religioni.* Na drzwiach Kościelnych napisano. *Joanni Galeatio Serbelloni Supremi Jtal Reip. Consilii Octum Viro continenti munerum gravissimorum procuratione optime de patria merito, Parentalia publice.* Muzyka była kompozycyi sławnego Minoja, nieporównana; mianowicie Symfonia na roskaz Kousula Buonaparte za wyznaczoną nadgrodę zrobiona.

W Neapolu spodziewany jest wkrótce Król z Palermu; koſztowne przygotowania uczynił Następca Tronu na przyięcie Oyca. Między osobami do wysp Lipari deportowanemi za paſzkwile są 2. Zakońnicy. Od urzędników zgaſzoney RPtey Parthenopeyskiey ściśle odbierać kazano pensye ze skarbu niegdy wzięte. — Król Sardyński wyieżdżaiąc do Rzymu, dwór cały zostawił w Neapolu. Głoſzą za rzecz pewną, że w pałacu Xiążąt Colonna stanąwſzy podpisał akt abdykacyi; i koronę oddał bratu swoiemu Xiążęciu Aosta. Xiążęta: Colonna, Doria niedawno przez Monarchę ozdobieni orderem Annonciada, mieli bydź świadkami abdykacyi, którą Graf Chalembert pierwſzy Sekretarz odniosł do Neapolu do Xiążęcia Aosta. Wyiąwſzy mądrego Diocleciana, każdy z Monarchów abdykuiących żałował postępku swoiego. W domu Sabaudzkim, drugi jest przykład abdykacyi. Pierwſzy Król Sardyński Wiktor Amedeuſz złożył koronę, i wnet chciał na Tron powrócić; ale mu tego nie dopuścił Syn Karol Emmanuel zmarły r. 1773. po 40. letniem panowaniu. Nie wiadome ſzczeguły tego zdarzenia. Mówią, że Król jest zdrowia słabego mianowicie od czasu śmierci Królowey; bezpotomny oddał koronę Następcy. — Salicetti Poseł Francuzki przybył do Genui. Słychać że przywiozł nową Ligurom Konstytucyą; Dożą ma bydź od Konsula wyznaczony Cattaneo. Woyska Francuzkie nie ustąpią z kraiu do pewnego czasu; na utrzymanie rząd płacić powinien 100 tyś. liwr. co miesiąc. — Melzi Zakońnikom klaſztorów zgaſzonych w Lombardyi pensye nayregularniey wypłacać kazał. — Nie zgadza się z prawdą pogłoska, o nieprzyimowaniu statków Francuzkich do portów Sardynii.

z Paderborn 6. Czerwca.

X. Augustyn Opat i Generał Zakonu la Trappe usprawiedliwił się zupełnie z zarzutów sobie czynionych od bywſzego Profeſsora w Nancy, że był Jansenistą. Niemniey Zakońnicy jego dowiedli, że okrutnie i po barbarzyńsku nie postępuią z dziećmi, których edukacyą przyieli. Wydane im są z Biskupich Sądów urzędowe świadectwa, w których nie tylko wyliczone zarzuty uznane są fałſzywemi, ale nadto daią się pochwały wielkie Zakońnikom za pracę w edukacyi podiętą.

z Berne 16. Czerwca.

Canton Unterwald odrzucił jednomyślnie nową Konstytucyą; Xiądz tylko jeden przyiął, usiłuiąc przykładem swoim pociągnąć innych; próżne były usiłowania jego. Pospólstwo niecierpi tey nowości, tak dalece, iż w jedney wsi pobiło Agenta rządowego, który chciał głośno czytać. W Cantonie Leman Rada ustanowić ma oddzielny trybunał na sądzenie zbrodni popełnionych w ostatnim rozruchu Konstytucyą przyięły Cantony: Argow, Thurgow, Basel, Solothurn, Lucerne, Friburg, Berne, Zurich, więkſzością głosów. W okolicach Lausanne powstaią nowe zamieſzania. Trzech naczelników buntu pierwſzego zamkniętych było w Yverdon. Zbuntowany gmin chciał ich uwolnić. Ruſza w pole garnizon, rozpraſza, 40. poymanych osadza w więzieniu. Przybyły prędko Generał Serras chciał wſzystkich rozstrzelać; lecz na prośby urzędników odesłał do sądu w Lausanne; sam poſzedł na rokoſzany obozuiące między górami. Nie czekaiąc attaku rozbiegli się do domów. Serras dla pewnieyſzego utrzymania spokoyności kazał mieſzkańcom broń wſzelką odbierać; będzie w Lausanne zamknięta. Słychać że Wioski niektóre odpor gotuią, też same proiekt nowey Konstytucyi odrzuciły. W Cantonach Glaris, Appenzell taż Konstytucya wielu ma przeciwników; niektóre gromady jednomyślnie już odrzuciły. Nie lepſze wiadomości z Zug przychodzą. Tu przeciwko wyraźnemu przepisowi Rządowemu obywatele postanowili, że kto w księdze nie podpiſze imienia swoiego, tém samém odrzuci Konstytucyą. Biskup Constancyeński przez Posła Barona Weſsenberg powinſzował radzie odmian w kraiu sprawionych; duchowieństwo zaś Szwaycarskie ostrzegł, aby Oyczyznie wierne, rządowi podległe, od osobistych względów i zysków doczesnych dalekie, dziękowało Opatrzności za przywróconą spokoyność, lud słowem i przykładem do tego prowadząc. Do Cantonu Leman wiele woysk Francuzkich i Szwaycarskich posłano.

z Hagi 22. Czerwca.

Administracye Departamentowe rozpoczęły swoie czynności po miastach stołecznych. Francuzi w Belgium na ułatwienie handlu otworzyć maią kanał między Bruxelles i Charleroy; Inżenier Viennois dozorcą tey roboty pożyteczney. Inni Inżenierowie zwiedzaią miasta i okolice nad Renem, gdzie będą założone twierdze graniczne. Eskadra z 3. okrętów liniowych, 6. fregat, do przygórka dobrey nadziei przeznaczona, nie wypłynie z Texel przed d. 15. Lipca. Jest u nas pogłoska, że Touſsaint jeſzcze nie poddałby się tak rychło Francuzom, gdyby mógł żyć dłużey między swoiemi bespiecznie. Kazał niedawno rozstrzelać kilku Murzynow, za to iż białych mordowali. Gmin się zbuntował, i obrał jednego z Adjutantów Naczelnikiem.

z Paryża 18. Czerwca.

Poseł Hiſzpański Kawaler Azzara po długiey chorobie do zdrowia przyſzedł. Pierwſzy Konsul wyiechał, maiąc podobno kilka dni zabawić w Morfontaine u brata swoiego Józefa. Małżonka jego wyieżdża do wód Plombieres. Brat naymłodſzy Hieronim w Nantes na okręt siada i płynie do S. Domingo; zkąd gdy Martinica powróci pod panowanie RPtey, uda się do P. Lapagerie matki Konſulowey Buonaparte w bogatych osadach mieſzkaiącey. Wſzystkim Officyerom Murzyńskim, którzy się znayduią teraz we Francyi, woienny Minister Berthier zalecił powracać do osad, i prezentować się Generałowi en chef Leclerc. Chce rząd liczne woyska w Indyi zachodniey utrzymywać, gdzie oprócz Europeyskich, wiele regimentów będzie złożonych z Murzynów, których wierność dla RPtey podeyrzaną nie jest. Wſzyscy wielbią jednomyślnie męstwo i przezorność Generała Tonſsaint. Nie umiał tylko ziednoczyć umysłów i do siebie przywiązać; przez co wielu Wodzów i żołnierzy jego na woynie odstąpiło. — Artyści Paryscy chcą wystawić monument wspaniały sławnemu w 17. wieku malarzowi Pouſsin; Buonaparte dał na to od siebie tysiąc liwrów. Uważamy że wſzystkie proiekta przyimuie, chwali, wspiera, które zaſzczyt przynieść mogą na-

rodowi. Model pomienionego monumentu dał Rzymski Architekt Haron.

Dozor arsenałów, magazynów, budowli okrętów kupieckich w portach woiennych RPtey, Brest, L'Orient, Rochefort, Toulon, Cherbourg, Boulogne, Dunquerque, dotąd należący do Ministra wnętrznego, oddano Ministrowi morskiemu. Pierwszy co kilka dni donosi urzędownie, iak wiele statków i gdzie cudzoziemskich zawinęło, ażeby odiął wszelką troskliwość względem niedostatku chleba Paryżanom. — Pomyślne rapporta z Departamentów przychodzą; lud prawie iednomyślnością chce mieć Konsula dożywotnim; w Departamencie Sekwany, iest za nim głosów 34. tys. w Gironde 80. tys. pragnie dobry obywatel, ażeby ten co nas obronił, pokoiem obdarzył, miał prawo uszczęśliwić dobrym rządem iak naydłużey. — Generał Leclerc w S. Domingo cofnął odezwę do ludu wydaną 17. Lutego, w którey Toussaint z przyiaciołami był ogłoszony wyiętym z pod opieki prawa. — W mieście Tours Fizyk Alexandre wynalazł nowy telegraf, którym przesyłać może wiadomości z pokoiu do drugiego, z piątra na drugie, z brzegu rzeki na przeciwny, w odległości nawet mil kilku sposobem niewidzialnym. Doświadczenie widzieli uczeni; taiemnicę przy sobie autor zachował — Rząd ogłosił traktat zawarty z Xięciem Wurtembergskim. Xiąże ustąpił RPtey Montbeliard, i wszystkie dzierżawy na lewym brzegu Renu; Francya indemnizacyą zaręcza. O stanach Wurtembergskich wzmianki niema — Batawski Agent Hultman powrócił z Berlina, gdzie traktował o nadgrodę domowi Orange należną od RPtey; upadła negocyacya, iak tylko w Amiens Francya na siebie całą sprawę przyięła, uwalniaiąc Batawów od wszelkiego obowiązku.

Wyszło tu ciekawe pismo, pod tytułem uwag o dzisieyszym stanie Europy. Niedawno są iego słowa, ludzie nawet mniey ciekawi zastanawiali się nad widokiem strasźliwych odmian i woien, któremi świat był skołatany. Upadały rządy, waliły się trony, zakładano RPte, ciemiężciele podobnych sobie gnębili, tyranów na tyranów powstawali; płocha nowość tryumfowała nad mądrością wiekami doświadczoną; starożytne ustawy nikneły przed znikomemi nowościami; wywracano ołtarze, znoszono religią, nieznane dotąd wymyślano. Konstytucye rodziły się iedne z drugich; odmiana ich prędsza niż pory roku. Bitwy nieprzeliczone; podbite narody, inne z liczby narodów wymazane; zwycięztwa, naiazdy, częste i czcze negocyacye; zbrodnia, zdrada, obyczaiów zepsucie; taki iest obraz dzieiów Europeyskich przez ostatnie lat 10. Co miesiąc nowa rewolucya, co tydzień bunt i rozruch nowy; co dzień nowe klęsk rodzaie. Spodziewali się iedni, lękali się drudzy; ludzie mniey uważni dziwne wnioski czynią; rozsądnieysi nic iuż w tym odmęcie przewidzieć, nic nie mogą rostropnie wyrachować.

Nad tém zastanawiał się nie ieden, że w tak srogiey rewolucyi przez lat wiele nie znalazł się człowiek, któryby złemu zapobiegł. Pokazał się nakoniec; Europa nową postać bierze. Kończą się woyny; fakcye, bunty nikną. Dzisieyszy stan Europy uspokoiony nie podoba się ludziom do zgiełku nawykłym. Człowiek rozumny wielką tu znaydzie naukę. Wielcy Monarchowie oddaliwszy się od Państw swoich stolicy, ziazd odprawuią przyiacielski; sąsiad ich zwoływa stany Węgierskie, i doznaie przywiązania narodu wiernością wsławionego. Mnieysi Xiążęta myślą o obronie lub rozszerzeniu dzierżaw dawnych. RPte nowe i dawne dotąd nie nayspokoynieysze wewnątrz, szukaią rządu naydogodnieyszego potrzebom i bespieczeństwu. Nowe związki kleią się między latoroślami kwitnącemi. Wielkiego drzewa domu Burbońskiego, ktore piorun rewolucyiny zostawił w całości, inne narody poprawuią w domu co naprawić przystoi. Monarchowie prawie wszyscy zatrudniaią się interessem religii; powiększaią wpływ duchowieństwa iedni, zmnieyszaią drudzy. Francya chce mieć rząd trwały, handel kwitnący; Anglia dochować pragnie co woyną zyskała. Wierny to iest obraz dzisieyszey Europy; rozsądny człowiek przypatrzy mu się pilnie; a cożkolwiek prawią w Parlamencie swoim Anglicy, powątpiwać nie będzie o trwałości pokoiu.

Dziwił się nie ieden bez potrzebnie, iż dawnieysi Ministrowie Angielscy są nieukontentowani. Któż woynę zapalał? Kto Francyą poniżyć ślubował? Dziś nie cierpią pokoiu! Na przekonanie uporu, należało nam jeszcze kilka wygrać batalii jak w Marengo, kilkakroć zadać klęskę nieprzyiacielowi, jaką w Boulogne poniosł Nelson. Wspomnimy co Windham i Grenville przez lat 7. odpowiadali Oppozycyi, gdy ta płacząc nad klęskami woiennemi o zgodę wołała. Stawali zawsze przy obronie związków towarzyskich, porządku na świecie, praw Boskich i ludzkich. Nie za interes Angielski oręż podnieśli, lecz za dobro i całość Europy, przeciwko Wandalizmowi, który Francya wskrzesić usiłowała. Dziś Windham i Grenville ganiąc traktaty w Amiens podpisane; iuż o tém nie wspominaią; nie ronią łez nad niebespieczeństwem grożnem ludzkiey społeczności; nie przeczą że Francya iuż się wyrzekła rewolucyinych zasad, i wybrnela z przepaści, do którey świat za sobą pociągnąć miała. Więc wyznaią, że dopięli głównego zamiaru woyny. Cóż się skarżą? zły pokoy! Anglia Królestwo Mysore, Ceylan, Trinitadę biorąc, mało jeszcze zyskała!

Reszta późniey.

Dokończenie mowy K. S. Portalis.

O Biskupach Konstytucya wzmianki nie czyniła wyraźney; lecz ich urząd z nauczycielskim i policyą ma ścisły związek; mógł więc Biskupów obierać Konsul, który wybiera Prefektów, Sędziów, Nauczycielów. Do niego należy spokoyność publiczna, do niego naprawa obyczaiów; iemu więc należy obierać Biskupów, szczególniey postanowionych do nauczenia moralności i prawdy. Biskupi od Króla wybrani, utwierdzeni przez Papieża, mieli prawem Francuzkim daną sobie kollacyą beneficiów po Dyecezyach swoich. Za cóż odstępować zwyczaiu tego? Lecz ponieważ duch niezgody nie wygasł w narodzie, rząd pilne mieć oko postanowił na wybor, jaki czynić maią wyżsi Pasterze. Trzeba było naostatek dać sposob do życia duchownym. Część większa Francuzów żądała powrotu religii; ta utrzymać się nie może bez posługi; pracuiącym żyć trzeba; rzecz dłuższego wowodu nie cierpi.

Te są zasady Konkordatu między rządem Francuzkim i Oycem S. zawartego. Nie jeden będzie narzekać, żesmy nie utrzymali dla Kapłanów stanu małżeńskiego, nie znieśli niektórych praw i zwyczaiów. Kto przyimuie lub zachować chce religią, utrzymywać ią powinien w całości. Chęć odmieniania, poprawiania ustaw świętych, jest szkodliwa. Można prawem nowém poprawić błąd i niedostatek dawnieyszego prawa. Można w pytaniach filozoficznych opuścić jedno systema, przyiąć drugie w przywidzeniu lepsze; religii poprawiać nie można; trzeba wyznać naprzód że złą dotąd była. W religii Katolickiey jest więcey ceremonii niżeli w drugich obrządkach Chrześciańskich; lecz to nieprzyzwoitością nie jest; rozsądnie ktoś powiedział: że dla tego samego Katolicy nieporuszenie są przywiązani do religii swoiey. Do artykułów zaś wiary rząd mieszać się nie powinien, wyiąwszy ten przypadek, gdy szkodliwe są kraiowi. Filozofowie gniewać się nie mogą o też artykuły; w nich zawiera się stosunek niedościgły między Bogiem i człowiekiem; nic to do filozofii. Rzecz na tém zależy, aby moralność w praktyce kwitnęła. Odrywaiąc ludzi od innych artykułów, na których wiarę i nadzieię położyli, oderwalibyśmy od moralności.

Stan małżeński dawno jest zakazany Xiężom Katolickim, dla tych przyczyn. Ludzie poświę-

ceni na służbę Boską, cześć powinni odbierać od gminu. W religii która po nich wymaga czystości ciała, dobrze jest gdy się wystrzegaią wszelkiego podeyrzenia. Obrządek Katolicki potrzebuie pracowitości; dobrze więc jest gdy sługi Ołtarza nie zatrudniaią się w domu familią. Gmin lubi upatrywać w obyczaiach duchowieństwa wstrzemięźliwość i surowość; widzieliście jak podczas rewolucyi mało zaufał Xięzom żonatym; zleby się więc stało, gdybyśmy teraz oddalili się od zwyczaiu Katolickim narodom powszechnego. Nikt przymuszony nie jest, aby stan duchowny przyimował. Kto przyimuie, niech mierzy własną siłę, i wielkość ofiary jaką chce uczynić. Każdy jest wolny zupełnie; prawo nikomu tey własnosci nie wydziera.

Kapłańskie bezżeństwo nie przeciwi się rachunkom politycznym W tenczas iest szkodliwe kraiowi, gdy klassa duchownych iest nazbyt liczna; i zmnieysza znacznie klassę obywatelów kray ludniących. Tak się dzieie w narodach okrytych klasztorami, kapitułami, zgromadzeniami świeckiemi i zakonnemi płci oboiey; gdzie wszystko zdaie się oddalać ludzi od stanu małżeńskiego i prac pożytecznych. Takiemu niebespieczeństwu zapobiegły prawa nasze, daiąc moc potrzebną rządowi do pogodzenia interessu religii z dobrem społeczności. Przyimuiemy samych tylko duchownych świeckich, Biskupów Plebanów, koniecznie potrzebnych do służby Boskiey; przez co zmnieyszyła się wielce liczba osob dawniey bezżennych Z drugiey strony Duchowieństwo świeckie, któremu bezżennem bydź kazały ustawy kościelne, nic nie traci w porządku cywilnym. Jeśli któremu się podoba wstąpić do stanu małżeńskiego, małżeństwo ich nie będzie nieważne w obliczu praw naszych; dzieci z nich urodzone będą prawemi potomkami. Lecz co do sumnienia, i w porządku religii, poddadzą się przez to karom kanonicznym Nie przestaną używać praw obywatelskich; wstrzymać się muszą od obrządków kapłańskich. Nie osłabiaiąc kościelney karności, zachowaliśmy każdemu wolność osobistą prawem zaręczoną dla wszystkich Francuzów. Daley postąpić nie pozwalała słuszność; gdybyśmy nasze duchowieństwo wyłączyli od zwyczaiu powszechnego, tém samém zostałoby poniżone u narodów postronnych, i własnych którym czynią posługę świętą, ziomków.

Reszta późniey.

Instytutor pensyi D'Abry oświadczaiąc swoie dla powszechności dalsze posługi donasza, że jego nowa teoryczna i praktyczna Gramatyka we 4ch częściach w Lipcu zupełnie skończona będzie, i że u niego dostać będzie można, równie jako i po Drukarniach Wileńskich.

Od Rządu Gubernskiego Wileńskiego ogłasza się: iżby życzący kupić z publiczney licytacyi Wieś Pietraszyszki Zaścianek Prudziszcza i Młyn do maiętnosci Miednik Ignacego Grabowskiego Stanu Konsyliarza przynależące, których liczy się dymów 14. z gruntami, sianożęciami i lasami, czyniące roczney intraty 356. Rubli 54¼ kopieiek, opisane za dług Warszawskiey Bankowey Kommissyi Czer: złł: 735. stawili się w Rządzie tuteyszym sami przez się lub przysłali Plenipotentów prawnie umocowanych, na termina: pierwszy 20. drugi 23. i trzeci 26. dnia Junii bieżącego Roku.

Od Litewskiego Wileńskiego Guberńskiego Rządu ogłasza się: iż maiątek Zyda Falki Leybowicza w Powiecie Telszewskim w miasteczku Sałantach znayduiący się, (który składa się z domu drewnianego mieszkalnego i rozmaitych gospodarskich sprzętow) będzie sprzedany przez publiczną licytacyą, która w Ratuszu Telszewskim odbywać się będzie w terminach: pierwszym 20. drugim 26 i trzecim 30. teraznieyszego miesiaca Junii Roku bieżącego; ktoby zatem życzył sobie takowy maiątek nabyć, ma się stawić w terminach wyż pomienionych w Ratuszu Telszewskim.

Od Rządu Gubernskiego Wileńskiego ogłasza się, iżby życzący kupić z Publiczney Licytacyi Folwark Pokrayczyn zwany w Powiecie Wileńskim leżący, w którym znayduie się Dóm drewniany zdalszą budowlą, i cztery włoki gruntu bez Chłopow, czyniący roczney intraty złł: Poll: 200. opisany za pretensyą Buchaltera Sobolewskiego, stawili się w rządzie tuteyszym dla konkurencyi i układu, sami przez się lub przez Plenipotentow swoich prawnie umocowanych na termina pierwszy 3go drugi 10go i trzeci 27. Junii bieżącego Ru Datt Maia 14. dnia 1802. Roku.

Obwieszczaią się wszyscy kredytorowie i pretensorowie zeszłego w Bogu Michała Paca Star. Kowieńskiego, oraz wszyscy do Dóbr niegdy iego przyganiczaiący, że, na mocy Dekretu Sądu Ziem: Trockiego oczewiscie i bez appellacyi R. 1801. 9bra 27. zapadłego wyznaczony tym Dekretem Sąd Taxatorski Exdywizorski oraz Graniczny do dóbr Jezno zwanych w Pcie Kowieńskim położonych na d. 22. Julii R. idącego 1802. niezawodnie dla expedyowania Aktów Taxy exdywizyi i rozgraniczenia, dla uczynienia wszystkim sprawiedliwym pretensorom satysfakcyi ziedzie, ażeby przeto wszyscy interessowani do Sądu tego przybywali, dowody pretensyów okazywali i one probowali, pod utratą przez oczewisty i nieappellowany Ziem: Trocki Dekret zapisaną ninieyszym ogłoszeniem zastrzega się.

W przyszłym miesiącu Lipcu zaczyna się prenumerata Gazet zagranicznych i kraiowych na ostatnie dwa Kwartały teraznieyszego roku; ktoby chciał które z nich utrzymywać, wcześnie udać się raczy do Pocztamtu Litewskiego w Wilnie. Kuryer Litewski wydaie się regularnie we Srzodę i Sobotę po godzinie 3ciey z południa. Abbonować trzeba z pocztą na półrocze; na mieyscu kwartalnie; z pocztą kosztuie na dwa kwartały złłch 80. Zagranicznych Gazet regestr dawniey był ogłoszony.

Przy końcu Msca Czerwca rozpocznie wychodzić z pod prassy Dzieło pod tytułem: Dziennik Gospodarski Wileński, ułożony przez JX. Jerzego Kniażewicza, rozłożony na 12. części, każda część będzie zawierać 10. arkuszy na kleiowym papierze. Co Miesiąc będzie wychodzić z druku tomik jeden. — Ktoby chciał prenumerować przesłać na początku tego Msca 2. złł. do Drukarni Dyecezalney przy Kościele S. Jerzego, a odbierze prenumerowany tomik; przy końcu tegoż Miesiąca, i tak daley z góry prenumeruiąc po 2. złł: będzie miał przy końcu każdego Msca tomik jeden.